

Zbornik Đakovački susreti hrvatskih književnih kritičara VI. i VII.,

Matica hrvatska Đakovo, Đakovo, 2004. – 2005.

Na marginama glavnog kulturno-zabavnog događaja našega grada – Đakovačkih vezova, svake se godine u slično lipanjsko vrijeme u Đakovu okupe mnogi važni predstavnici hrvatske književnosti i književne kritike, analizirajući i donoseći zanimljive zaključke o aktualnoj književnoj praksi. Iako bitno kulturno zbivanje za našu sredinu, ono uglavnom privuče tek nekolicinu istinskih zaljubljenika i ozbiljnijih poznavatelja, što je, čini se, ovdašnja sudbina svakog sličnog događaja. No, da sve ipak ne bi bilo prepušteno zaboravu i nejasnim sjećanjima malobrojnih svjedoka, susrete prati zbornik pisanih radova, koji u konačnici daje jasan pregled onoga što je bilo i trebalo biti rečeno, dajući čvrst temelj nečemu što slobodno možemo nazvati: tradicija u nastajanju. Iza nas je tako već osma godina održavanja Đakovačkih susreta hrvatskih književnih kritičara i sedmi po redu pripadajući zbornik.

Kako se Zbornik uvijek javlja retrospektivno i ostavlja jednu godinu odmaka u odnosu na Susrete, dozvoljava nam da hladne glave promotrimo i valoriziramo ono što se zbilo. Posljednja dva Zbornika, šesti i sedmi, ostvarila su u donosu na prethodne znatan kvalitativni skok, kako u tehničkom tako i u sadržajnom dijelu. No, dakako, ništa pa niti to ne dolazi samo od sebe, a glavni krivac za takvu pojavu jest organizacijska promjena Đakovačkih susreta hrvatskih književnih kritičara. Za Susrete je ključan trenutak bio kada se u organiziranje odlučilo uvesti sustavno odabranog izbornika ili izbornicu s namjerom da svojim autoritetom i umješnošću podignu razinu događaja, što se na kraju, moramo priznati, i ostvarilo, omogućivši time da Susreti dobiju i na kvaliteti i svježini. Na našu sreću prva osoba kojoj je ta uloga povjerena jest književna kritičarka, književnica i sveučilišna profesorica dr. sc. Julijana Matanović, o čijoj ljubavi prema Salvoniji uopće, a Đakovu posebno,

zaista nije potrebno govoriti. Tako se uz stručnost dobilo i malo ljubavi prema poslu koji je valjalo obaviti.

I što imamo nakon treće godine izborničkog mandata? Troje uspješno organizirane Susrete i dva zaista kvalitetna Zbornika. Uspjelo se Susrete i Zbornik učiniti relevantnim književno-kulturnim događajima, što se posebno dalo vidjeti na primjeru Šestih susreta, tj. izdavanjem 6. zbornika pod naslovom «Urednik – medijator književnog ukusa (Zlatko Crnković)», koji je okupio velike književnike i književne kritičare (Ivan kušan, Ivan Aralica, Pavao Pavličić, Dragan Velikić, Stjepan Tomaš, Ana Lederer, Josip Cvenić, Zdravko Zima, Ivan J. Bošković, Helena Sablić Tomić, Julijana Matanović i sam Zlatko Crnković) i koji je zahvaljujući iznimnoj i u književnosti vrlo rijetko obrađivanoj temi dospio u slavističke biblioteke diljem svijeta, te bio jedan od glavnih krivaca za svečano obilježavanje rada Zlatka Crnkovića u organizaciji izdavačke kuće Algoritam u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Prošlogodišnji Susreti iznjedrili su nam ove godine 7. zbornik Đakovačkih susreta hrvatskih književnih kritičara, koji tematskom posebnosti i sadržajnom ozbiljnošću zadržava kvalitetu prethodnika. 7. zbornik posvećen je samom književnom stvaralaštvu i važnoj književnoj osobnosti, spisateljici Ireni Vrkljan, obilježavajući dvadeset godina od pojave njezinog prvog romana *Svila, škarje*. Opravdanje, posebnost i aktualnost teme stoji u činjenici da je Irena Vrkljan svojim književnim radom 80-ih godina izmijenila lice i naličje književne prozne produkcije uvodeći autoricu u dominantan prostor autorâ. Dvadeset godina poslije, dovoljan je odmak da se promotri na koji je način izmijenjen kritičarski pogled na autobiografsko, žensko i prozno.

Ozbiljnost pristupa materiji očita je i u koncepciji i sadržaju Zbornika. Pokrilo se nekoliko bitnih razina: zastupljene su opće-informativna, koja je ostvarena uvodom, intervjuom te mnogim momentima autorskih tekstova, i književno-kritičarska razina, koja skupa sa stručno-teorijskom čini veći dio 7. zbornika. Dodani su bibliografija i kazalo imena, što s preglednim prijelomom ovaj zbornik stavlja u red vrhunskih tiskovina.

Još jednom se uspjelo okupiti cijenjena imena književne kritike kao što su: Branimir Donat, Milovan Tatarin, Helena Sablić-Tomić, Dubravka Zima, Julijana Matanović i Alida Bremer, uz koja su se pojavili i neki mlađi autori: Suzana Coha, Jadranka Brnčić, Danijela Lugarić, Dubravka Bogutovac i Ana Kažija.

Čini se da je upravo raznolikost i stručni karakter uvrštenih tekstova omogućio da Zbornik ne bude tek odraz jednog lokalnog događaja, već da ga se

prihvati kao ozbiljan doprinos književnoj produkciji, kritici i znanosti. Ukoliko Zbornik zadrži kvalitetu koju ima, što u tisku, prijelomu, papiru, što u sadržaju tekstova i imenima sudionika koja okuplja - uz malu zamjerku na vizualni identitet koji bi mogao biti moderniji i privlačniji, vjerojatno time i skuplji, ali bi odgovarao kvaliteti sadržaja - postat će nezaobilazan formativni subjekt hrvatske književno-kulturne stvarnosti, pa i šire.

Robert Francem